

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:

Évi 150.— L., félévre 85.— L.

Egyes szám ára 4.— L.

Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:

GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Strada Baron L. Pop (v. Brassai-utca) 5. szám.

Megjelenik minden szombaton.

Csörgő dió — mogyoró.

Két elhanyagolt gyümölcsfáról kell megemlékeznünk. Ezeknek, ha van is becsületük a gazdák előtt, de gazdasági jelentőségüket kevesen ismerik. Pedig a *dió* és *mogyoró* a

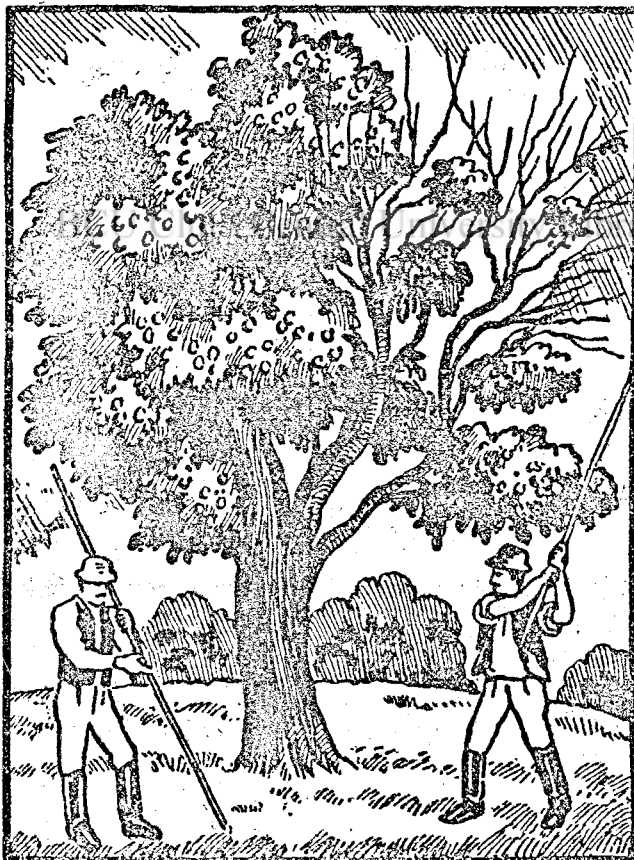
legősibb emberi táplálékok közé tartoznak s bizonyára volt már, mikor az emberek kenyérnek számbelították.

Termesztésük nagy haszonnal jár, ezért szükségesnek tartjuk a kérdés bővebb ismertetését. A *dió*- és *mogyoró*-termesztés gyakorlati kérdéseinek tárgyalása előtt ismerkedjünk meg azzal az érdekes szereppel, amit a *dió* és *mogyoró* az emberi művelődés történetében betöltöttek.

Őseink, mikor Ázsiából Európa felé vándoroltak, *Etelközben* ismerték meg a *diót*. *Etelközben* az *ösmagyarok*

először érintkeztek a görögökkel. A *diófa* a görögökönél és általában a *Balkán-félsziget* népeinél megbecsült fa volt. Az ottani erdőségeken vadon nő. *Etelközben* keresztelték el a *mogyorókat* a *diót* *diónak*. Ez a név görög hatás következtében keletkezett. A görögök ugyanis a *diófát* „*Diosz balanosz*”-nak hívták.

Ez magyarul azt jelenti: *Zeusz fája*. Mint-hogy *Zeusz* volt a több istent imádó görög nép főistene, a *diófa*, mint a főistennek szentelt fa a görögöknél nagy becsületben állott.

Óreg vagyok, ne szaporítsátok sebeimet!

A *dió* volt a régi görögöknél a termékenység jelképe is. Ezért, mikor a menyasszony a lakodalmas szobába lépett, szokásban volt, hogy a jelenlevő gyermekek között *diót* osztogattak szét. Talán ezzel a szokással van összefüggésben az is, hogy karácsonyfáinknak elmaradhatatlan díszje a *dió* és hogy lakodalmakon is szerepel.

Bizonyos, hogy évszázadok folyamán a *diófa* teljesen hozzánőtt a magyar nép lelkéhez. Erről számos szokás és sok közmondás tanuskodik.

Sok helyen az őszi vásárt *dióvásár*-nak nevezik. Az együgyű emberről azt mondják: „*Nincs annyi esze, amennyi egy dióhéjban elférne.*” A kényesen lépegető ember: „*Ugy jár, mint a macska a dióhéjban.*” Nagy betegség alkalmával: „*Nem diósdí már a játék*”, mondja a nép szava.

Egész sereg helynév tanuskodik a *diófa*

jelentős volta mellett és minden magyar gazda udvarában, kertjében, ahol az éghajlat megenge-di, ott áll a diófa és bizonyos tekintetben a gazda büszkesége és a jólét jele.

A *mogyoróbokornak* a maga igénytelen-ségében ugyancsak régi kapcsolatai vannak az emberi művelődéssel.

A *csodakulcsnak* nevezett növények csoportjába tartozik, Ezek arról nevezetesek, hogy az ilyen növények segítségével a varázsló ellenséget tud felfedezni, tolvajt tud felku-tatni. A hozzáértő kutató pedig aranyat, kin-cset kereshet az ilyen növényekből készült *va-rázsvevő* segítségével. A varázsvesszőt ré-gebben főképpen a mogyoró fájából készítet-ték. A mogyoróvesszőről még azt is tartották, hogy alkalmas eszköz rontóvarázslat és bűbá-josságot okozó boszorkányok elűzésére.

Földi kincsek keresésére különben nem-csak a *mogyoró*, hanem a *diófa* fájából készült varázsvesszőt is használták.

Ma már nem hiszünk ilyen babonákban. Bizonyos azonban, hogy hozzáértő ember dió-fa és mogyoróbokor ültetésével, ha kincseket nem is, de tisztességes jövedelmet szerezhet.

Különösen alkalmasok kopárok, vizmosá-sok befásítására s így olyan helyen hoznak jö-vedelmet, ahonnan a gazda egyébként semmi jövedelmet sem kap. Ezzel magyarázható, hogy utóbbi időben Magyarországon a *dió-termesztés* mellett teljes erővel hozzáláttak a *mogyorótermesztés* felkarolásához is.

A dió termesztéséről a következőket kell tudni:

A fiatal csemetéket leghelyesebb tavasszal ültetni, mert a dió érzékeny a fagy iránt s az ujonnan ültetett csemeték télen könnyen ki-fagynak. A csemetéket jó távokra 12—15—20 méterre kell ültetni egymástól, hogy mikor megnőnek, ne árnyékolják be egymást. Met-szeni nem kell a diófát! Legjobban úgy disz-lik, ha ágait és hajtásait nem bántjuk. Tehát hibás az a felfogás, hogy a diófa akkor te-rem jól, ha ősssel ütik, verik. *Aki üti a fát, a jövő évi termést is lever!*

A diófának kettős haszonvétele van: ter-mése aránylag mindég biztosan értékesíthető és fája kitűnő műfát szolgáltat.

Diófából csak a legjobb fajtákat érdemes ültetni. Nálunk legjobban bevált a *scheshelyi dió*. Vannak aztán nagy, papírhéjú fajták is.

A *mogyoró*-termesztés semmi különösebb

szakértelmet nem kíván. Csak bevált nemes fajtákat érdemes termelni. Ezeknek termését jól fizetik. A bokrokat ősssel, vagy tavasszal ültetjük és jól visszavágjuk. Két-három év alatt a megeredő tősarjak már termést hoznak. Jól bevált fajták a „*Hallei óriás*“, „*Temesi csoda*“, „*Cosford csodája*“. A mogyoró leg-könnyebben tősarjak, vagy bujtások útján szaporítható.

Meg kell említenünk, hogy a diót és mo-gyorót magvetés útján is lehet szaporítani. A vetésre szánt magvakat még a tél folyamán homok közé kell rétegezni, hogy kicsirázzanak. Ültetéskor a dió csiragyökerét visszacsipjük, így erőteljesebb gyökérzetet fejleszt.

Azért foglalkoztunk vezetőhelyen a dió és mogyorótermesztés kérdéseivel, mert nagy jelentőségű dolognak tartanók, ha előfizetőink követnék tanácsunkat és sok diófát és nemes mogyoróbokrot ültetnének, hogy ezzel is szaporítsák jövedelmüket a mai nehéz időkben.

Mínél rosszabb, annál jobb!...

Evek óta a pusztá reménységből élünk. A téli bajok között abban reménykedünk, hogy majd a tavasz változást hoz, a rossz kör-mányzatot jobb cseréli fel, a munka megindul, a vásárok föllelevenednek, a pénztelenség meg-szűnik. S megszűnik a nyomoruság, hiszen mihelyt enyhül a lég és vidul a határ, minden bokor szállást ad, a természet kitarja tápláló anyakeblét szenvedő gyermekeinek.

Tavaszok mulnak el anélkül, hogy a nagy változás, sorsunknak jobbrafordulása bekövet-keznék. S mi az örvendetes valóságok helyett újra meg újra a reménység biztatására és ri-gasztalására szorulunk. Az idén a nyár gazdó-sági bajai közt az ősztől vártuk a nagy válto-zást, a megváltó fordulatot. Számítottuk, hogy majd az őszt megindítja a gazdasági vérkeringé-ést: a gabonának ára lesz, az állatkivitel meg-indul, az iparos munkához jut, a kereskedő ki-áruolja raktárát. A nyár rossz ugyan, de nem baj, jön az őszt és „majd lesz szőlő s lág kenyér“.

A nyári számítgatások ideje is letelt már itt vagyunk az őszt kapujában, de hol marad a megváltó csoda? Szőlő s lág kenyér ugyan, de csak annak, aki termelte. A fogyó-tó itt áll pénz nélkül s gond marcangolja a két, hogyan tudná legalább a kenyéret meg-

rezni magának? És a termelőt is emésztik a gondok, hogy a szőlőből és lágy kenyérből, vagy munkájának egyéb gyümölcséből hogyan tudna annyi pénzt előteremteni, amivel leg-égetőbb szükségét enyhíteni tudná?

A pénz, a pénz! — hangzik most egy-terma vágyakozással és elkeseredéssel mind a termelőnek, mind a fogyasztónak ajkáról.

(— Miért is van pénz, vagy ha van, miért nincs? — ismétlik az emberek az egykori szinész sóhaját.)

Mintha az életnek minden egyéb tényezője elveszítette volna jelentőségét, minden nemzetközi tanácskozást a pénz kérdése irányít, minden ország küzködésében a pénz játsza a főszerepet. Azt lehet mondani, hogy a világ két harcos frontra szakadt: a hitelezők és adósok frontjára. Ennek a két frontnak a harca hevesen zajlik nemcsak országok kormányai között, hanem ugyanannak az országnak városai és falvai és ezeknek egyes lakói között is. Soha annyi ellentét, gyűlölet, bosszu nem korbácsolta föl az emberiség gonosz indulatait, mint a mostan folyó időkben. Beigazolódik a közmondás: „Ördöge van a pénznek“

és nyilván látjuk, hogy a világ az ördög uralma alá került. (Székhelye ott van a francia bankárok aranyraktáraiban.)

De ha már a szőlő és lágy kenyér hónapjai ilyen válságokat tárnak elénk: mivel biztathatjuk magunkat a közeledő télre? Mivel biztathatjuk magunkat különösen mi, akiknek kormányzata a legrettenetesebb zavarokat teremtetten gazdasági téren s ahol a menekvés kapui is egymás után csukódnak be?

És mégis!... A változásnak, a sivár helyzet megjavulásának nemzetközi civódások, kormányzati bakklövések ellenére is el kell jönnie, mert ez a természet rendje, ez a fejlődés törvénye. Talán még torlódni fognak a bajok, de az élet nem áll meg és a haladás hullámai a becsukódott kapukon át is utat fognak törni a jobb jövő felé.

Azért hát, ha már a jó iránt elvesztettük bizalmunkat, reménykedjünk a rosszban!

Mert tán mégis igaza van annak a kórtársunknak, aki a mostani gyászos viszonyokra azt szokta mondani: minél rosszabb, annál jobb, mert annál lehetetlenebb a mostani helyzetet fönttartani!

Külföld

A német csalódás. Mint mult számunkban már megirtuk, Németország a fegyverkezés terén egyenjogúságot kért és előterjesztette kérelmét abban a tekintetben is, hogy ezt az egyenjogúságot hogyan kívánja megvalósítani. Azzal bizonyára eleve tisztában volt a német kormány, hogy Franciaország a kérelmet el fogja utasítani, de abban reménykedtek a németek, hogy Anglia megértőbb magatartást fog tanúsítani. Ez a remény nem volt alap-
talan, mert az angol közvélemény rokonszenvvel fogadta a német kívánságokat. A remény-
séget azonban csalódás váltotta fel: az angol kormány hivatalos jegyzéke elutasító volt. Nem-
csak elutasító, hanem szemre-

hányó és bizonyos mértékben leckéztető. Az angol jegyzék szerint ma, amikor az egész világot gazdasági válság rázza, nem időszerű politikai kérdés felvetésével újabb válságot felidézni. Ezenkívül rámutat a jegyzék arra, hogy a német békeszerződés nem ad jogot Németországnak fegyverkezésre, hanem az általános lefegyverzést helyezi kilátásba. Tehát Németország csak az általános lefegyverzés megindítását kívánhatja, ennek a jogának megfelelő érvényesítését azonban mostani viselkedése nagyon megnehezíti.

Németországban nagy kiábrándulást okozott az angol jegyzék s ezt nem ellensúlyozza az, hogy Olaszország továbbra is támogatja Németországot egyenjogúság iránti küzdelmében. Olaszország befolyása

ugyanis távolról sem olyan éretekü, mint lett volna Angolországé. Valószínű, hogy a november ötödikére kitűzött választásokon is éreztetni fogja hatását az angol elutasítás és meg-
hiúsítja Papen kormányalakítási reményseit.

Mandzsuria független állam. A japán kormány nyilvánította Mandzsuriát független állammá, nyilván azzal a céllal, hogy a megszálló japán hadsereg segítségével megalakítandó „független“ mandzsú kormány útján biztosítsa a japán érdekeket ezen a nagy és értékes területen.

Kína a függetlenség kimondásának napját nemzeti gyásznappá nyilvánította, egyuttal azonban jegyzéket intézett a világ minden államához, tiltakozva a japán kormány erőszakos intézkedése ellen. A kínai kor

mány tiltakozása teljesen jogos, mert nemzetközi szerződés biztosítja a kínai birodalom területének épségét, Mandzsuria pedig kínai birtok. A tiltakozásnak azonban aligha lesz eredménye, mert a hatalom még mindig erősebb a jognál.

Gandhi éhségstrájkja. Az indiai kormány szabadon bocsátotta Gandhit. Ő azonban nem akarja elhagyni a fogházat, hanem éhségstrájkba kezdett, hogy így küzdjön India függetlenségéért. Az éhezés nagyon legyengítette Gandhit s lehet, hogy áldozata lesz elhatározásának. Halála azonban nem igen fogja befolyásolni az eseményeket: Indiában meg fognak történni a választások s ezzel ötven millió, a koldusoknál is megvetettebb sorsban élő nyomorult embersorba lép.

Lemondott a magyar kormány. Gr. Károlyi Gyula, Magyarország miniszterelnöke benyújtotta a kormány lemondását. Horthy elfogadta a Károlyi-kormány lemondását és megbizta az ügyek ideiglenes vezetésével. Valószínűleg új választásokat fognak Magyarországon kiírni és a választások eredményének megfelelően fog a kormány megalakulni.

Japán a szovjet ellen. Angol híradás szerint Mandzsuriában kétszázezer főnyi orosz fehér hadsereg van alakulóban, hogy ezután japán segítséggel Szibérián keresztül döntse meg a szovjet uralmát. Bár Japánnak nagyon inyére volna egy ilyen megoldás, hiszen biztosítaná részére Mandzsuria végleges birtokát, a hírek nem lehet komoly alapja. Egy ilyen erőszakos beavatkozás bizonyára világháborút idézne fel és ki akar ma világháborút?

Belföldi hírek

Ujabb bajok merültek fel a konverziós törvény módosítása körül. Mint lapunkban jeleztük, a konverziós törvény módosítása küszöbön áll. Azt is közöltük, hogy a törvény tervezete szerint a konverzió előnye csaknem teljesen meg fognak szűnni. Az Országos Magyar Párt vezetősége azonnal látta, hogy milyen veszedelem fenyegeti a konverziós törvény módosítása miatt a kisgazdákat és tiltakozott azok ellen. Közben a parlamentnek erre a célra kiküldött bizottságában a törvényt mégis tárgyalni kezdték. Junian nemzeti-parasztpárti vezető politikus erős harcot indított a konverziós törvény módosításának terve és a kormány ellen. Junian kijelentette, hogy inkább elszakad hűveivel a nemzeti parasztpárttól, de a módosító javaslatot nem fogja megszavazni. Junian hívei napról-napra szaporodnak és Bukarestben nagy tüntetéseket rendeznek a kormány ellen. Ezért egy időben már úgy állottak a dolgok, hogy Vajdáék vissza fogják vonni a módosító javaslatot és egészen új konverziós törvényt terjesztenek a parlament elé. Ebben a városi adósságok rendezésére is sor került volna. Maniu azonban ellenezte a kormány visszavonulását, mivel feltétlenül szükségesnek tartotta, hogy a kormány eleget tegyen a Nemzetek Szövetsége által kiküldött szakértők kívánságának és módosítsa az általuk kívánt formában a konverziós törvényt. Így minden ellenzés mellett a parlamenti bizottság tovább tárgyalja a konverziós törvény módosítását és a tervezetet rövidesen a ka-

niara és szenátus teljes ülése elé terjesztik. Hír szerint a kormány néhány nap alatt le akarja tárgyaltatni a konverzió módosításáról szóló törvényt, mert Vajda miniszterelnök külföldre készül, hogy egy Romániának nyújtandó kölcsön ügyében tárgyaljon. Ehhez pedig szükséges, hogy a konverzió módosított és szentesített formáját a külföldi bankárok elé terjessze. A konverziós törvény módosítása tehát nagy bizonytalanságok forrásává vált. Nemcsak a kormány helyzete rendült meg ezáltal, de súlyosbodott a pénzügyi válság is Romániában. Alig van kilátás arra, hogy a kormány rendet tudjon teremteni ezen a téren!

Mi lesz a közigazgatási választásokkal? A közigazgatási választásokat valószínűleg csak részben fogják megtartani. Azokat a városi, megyei és községi tanácsokat, amelyeket Jorga kormánya jogtalanul oszlatott fel, visszafogják helyezni régi jogaikba. Ilyenformán a legtöbb megyében és községben nem fogják megtartani a közigazgatási választásokat s a régi, feloszlott tanácsok visszahelyezését a revíziós bizottságok véleménye alapján fogják végrehajtani.

Többségi képviselő is szót emelt a magyar nyelv jogáért. Hegedüs Nándor, magyarpárti képviselő javaslatot nyújtott be a parlamentben, hogy a községek beosztásáról szóló, prefektusi hirdetményt a kisebbségek nyelvén is nyomassák ki és fügesszék ki. A javaslatot Vlad Aurél, többségi képviselő is jogosnak találta és a következő beszédben javasolta annak elfogadását:

„Nem akartam belekapcsolódni a vitába, de én, aki résztvettem a gyulafehérvári nemzet-

gyűlésen, elfogadom a kisebbségek indítványát, mert az nem borítja fel a román államot és mert a román államnak kötelessége, hogy tudomására hozza a lakósságnak a törvényeket és a rendelkezéseket a lakosság anyanyelvén is, hogy az megértesse azokat.

Nálunk Hunyad megyében a bizottságban csak egy magyar tag volt és én, mint a megyei bizottság elnöke, megengedtem neki, hogy anyanyelvén beszéljen, mert véleményem szerint ez természetes jog, amelytől senki sem fosztható meg. Eppen ezért ajánlom, hogy fogadják el a kisebbségek indítványát."

Vlad Aurél beszédét a magyar képviselők nagy lelkesedéssel hallgatták. Semmit sem használt azonban a többségi képviselő felszólalása, a magyar nyelv jogait a többség könnyörtelenül leszavazta.

Allampapírokkal akarják kifizetni a tisztviselők és nyugdíjasok elmaradt fizetéseit. Mironesen pénzügyminiszter törvényjavaslatot fog a parlament elé terjeszteni az állam tartózsainak rendezéséről. A javaslat szerint az állam összes hátrálékos tartozásait kamatozó állami járadék-kötvényekkel fogják kifizetni. Így fogják kifizetni a köztisztviselők és a nyugdíjasok hátrálékait is. Akik nem fogadják el a járadék-kötvényeket, addig kell, hogy várjanak, amíg az állami költségvetésbe felesleg fog mutatkozni ezeknek a tartozásoknak a rendezésére.

ITT AZ ALKALOM, a szeptemberben befejeződött sorsjáték sok embert gazdaggá tett. Most új sorozat kezdődik, itt az alkalom a szerencse-próbára. Előfizetőink sorsjegy ügyeit ezután is gondosan fogjuk intézni.

TIFUSZ

Fellüggesztették a konverziós ügyek tárgyalását. Az új konverziós törvény az adós és hitellező viszonyát egészen új alapon fogja rendezni. Ezért a bíróságokhoz beadott konverziós kérések tárgyalását miniszteri rendelettel 30 napra felfüggesztették.

Vád a tulipános kapu miatt. Szék, szolnokdombokamegyei községben a református iskolának új kaput készítették. A tölgyfa kapufélfákra tulipánokat fagragtak, a virágokat pirosra, s a leveleket zöldre festették. Másnap reggelre a széki magyarok megbotránkozva látták, hogy a gyönyörű kaput valaki kormos olajjal bekente. Kis Lajos tanító egy cédulát irt és kiragasztotta a kapura. A cédulán ez állott: „Lássátok, magyarok mennyire gyűlölnek minket.“

Kis Lajos tanítónak jogos felháborodásban irt céduláját a csendőrőrmester eltette, Kis Lajost letartóztatta és államellenes izgatás címén a dési ügyészségre kísérte. Csak dr. Bene ügyvéd közbenjárására, több napi fogság után helyezték szabadlábra. Az eljárást azonban megindították ellene és Csekme Ádám széki református lelkész ellen is, mert Csekme rendelte el, hogy a kapufélfákra tulipánokat véssenek. A dési törvényszék most tárgyalta Csekme és Kiss ügyét. A tanuvallomások után kiderült, hogy a széki magyarság vezetőinek eljárása nem sértette a román állam tekintélyét és cselekedetük nem minősíthető államellenes izgatásnak. Ezen az alapon a törvényszék Csekme Ádám református lelkészt és Kiss Lajos tanítót felmentette az alaptalan vád alól.

Halálos szerencsétlenség történt a nagyváradi országoton. Tóth Lajos kisszántói földmives szekér fával igyekezett a nagyváradi hetivásárra. A lovak megvadultak egy szembejövő autó lámpájának fényétől és a szekeret felfordították. Tóth Lajos a szerencsétlenség alkalmával meghalt.

Tovább folyik a gyergyócsomafalvi ügy. Közöltük, hogy Gyergyócsomafalván a csendőrök államellenes iratokat kerestek a katolikus templom keresztjének a gombjában. A falu népe természetesen izgalommal gyülekezett a templom elé, hogy a szokatlan eseményt nézze. Kotta Salamon főszolgabíró ebből zendülés vádját kövácsolta a csomafalviak ellen. A főszolgabíró vádjára a csendőrség meg is kezdte a „lázadók“ kihallgatását és széleskörű nyomozást vezetett be az ügyben. A vizsgálat folyamán megállapították, hogy a gyergyócsomafalviak nem rendeztek lázadást és így az ügy látszólag teljesen elaludt. A főszolgabíró azonban ebbe nem nyugodott bele, hanem tovább kellemetlenkedett a csomafalviaknak. Legujabban husz szabadságos legényt visszarendeltetett az ezredhez azzal a kifogással, hogy résztvettek a csomafalvi lázadásban. A bevonult legényeket 10—10 napi szigorított fogságra ítélték a katonaságnál. A Magyar Párt parlamenti csoportja a hadügyminisztériumhoz fordult, hogy az alaptalanul elzárt fiuk kiszabadulhassanak.

Tifusz és vérhasjárvány van Nagykároly vidékén. Nagykároly vidékén súlyos vérhas és tifuszjárvány van. Erre való tekintettel a hatóságok a dinnye árusítást az egész vidéken betiltották.

Fogadjátok szívesen!

Többiben kifejtettük, hogy lapunk megjelenését csak úgy tudjuk biztosítani, ha előfizetőink pontosan rendezik tartozásait. Hogy az előfizetési díjak rendezését megkönnyítsük, mint jeleztük, pénzbeszedőt küldöttünk ki, akit elláttunk igazolvánnyal és a hátrálékos díjakat feltüntető kimutatással. Kérjük előfizetőinket, fogadják szívesen küldöttünket és fizessék ki hátrálékos előfizetési díjaikat, mert így megtakarítják a postai utalványozás költségét. Megbizottunk közelebről a következő községeket járja végig: Nagyernye, Gernyeszeg, Jobbágytelke, Deményháza, Makfalva, Csókfalva, Kibéd, Sóvárád, Szováta, Parajd, Alsó és Felsősófalva, Korond, Firtosváralja, Énlaka, Firtosmartonos, Tordátfalva, Medesér, Siménfalva, Kobátfalva, Székelyszentmihály, Szentlélek, Nyikómalomfalva, Székelyudvarhely, Felsőboldogfalva, Bikafalva, Bögöz, Kis- és Nagygalamfalva, Betfalva, Székelykeresztur, Csekefalva, Szentábrahám, Magyarandrásfalva, Gagy, Bözöd, Erdőszentgyörgy, Nyárádszentsimon, Rigmány, Nyárádszereda, Székelytompá, Marosvásárhely, Mezőbánd, Mezőtóhát, Aranyosegerbegy, Aranyosgyéres, Torda.

A mai nehéz időkben magyar népünknek nagy szüksége van lapunk jó tanácsaira, lapunk fennmaradását azonban csak úgy tudjuk biztosítani, ha mindenki kifizeti tartozásait.

Saját véreit támadta hátha. Ismeretes az a küzdelem, amelyet a csiki székely katona-családok ivadékai folytatnak elközbott javaik, az ugynevezett Csiki Magánjavak visszacszerzése végett. Ebben az ügyben a Nemzetek Szövetségének genfi kiküldöttje e hónap elején Bukarestben a román kormánnyal tárgyalásokat folytatott és Csikmegyében is járt, hogy közvetlen meggyőződést szerezzen a román kormány által teljes egészben elvett javakra vonatkozóan. Eppen ekkor a „Bukaresti Magyar Kurir“ című lapban dr. Balogh Lajos csikszere-dai ügyvéd „Történelmi igazságok“ cím alatt cikket tett közzé, melyben azt hánytorgatja, hogy a javak nemcsak a székely katonacsaládok ivadékait, hanem a megyében lakó románokat is megilletik. A román érdekek székely prokátorának

hamis állításait dr. Páll Gábor dr. Györgypál Domokos és dr. László Dezső a leghitelesebb történelmi bizonyítékok alapján cáfolták meg egy memorandumban. A Balogh ügyvéd székelyellenes támadását a kormánnyal bizonyára a genfi kiküldött kezébe juttatta s így az a szégyenletes eset áll elé, hogy a székelyek igaz ügyét saját véruik tagadja meg a döntőbírák előtt.

Mégis lesznek hadgyakorlatok. Eredeti terv szerint takarékossági okokból folyó évben elmaradtak volna az őszi hadgyakorlatok. A hadügyminisztérium közlése szerint a hadgyakorlatokat mégis meg fogják tartani október 1—15-ik között. A hadgyakorlatokat Roman és Piatra-Neamt megyékben tartják meg. A hadgyakorlatokon a király is részt fog venni.

A tanító urak figyelmébe!

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. könyvkiadó vállalat értesíti a tanító urakat, hogy az elemi iskolák részére készített tankönyvjegyzéket, amely a térképek, iskolai nyomtatványok és szemléltető képek jegyzékét is tartalmazza, megküldötte az összes iskolák igazgatóságának. Az expedícióval járó torlódás elkerülése végett tanácsos a rendeléseket kellő időben feladni. Amennyiben valamelyik iskola nem kapta volna meg a jegyzéket, levélbeli kérésre a kiadóvállalat ismételtén megküldi.

Nagy tüzvész pusztított egy délmagyarországi faluban. A dunántuli Sármellék községben bozalmas tüzvész pusztított. A tüzvész oltására 15 község tüzoltósága vonult ki. A veszedelmet csak több órai munka után tudták elfojtani. Ötven ház leégett, nagyon sok gabona és állat esett a tűz martalékául.

Román rendőrtisztek látogatást tettek Budapesten. Budapestre huszonhét román rendőrtisztviselő érkezett a magyar főváros rendőri intézményeinek tanulmányozására. A magyar fővárosban nagy szívélyességgel fogadták a román rendőrtiszteket. A látogatók a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a magyar főváros rendjéről és szépségeiről.

Kezdődik érelmeszesedésnél a természetes „FERENC JÓZSEF“ keserűviz úgy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést megszünteti és a vesevérnyomást lezárja. A gyakorlati orvostudomány vezérei a FERENC JÓZSEF vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez gyorsan és enyhe módon szabályozza a szervezetet annyira fontos gyomor- és bélműködést. A FERENC JÓZSEF keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Mezőgazdák figyelmeztetője.

A cséplést már mindenütt befejezték gazdánk és hozzáfogtak a kukoricatöréshez. A szántóföldön rövidesen véget érnek a betakarítási munkálatok és a gazdák teljes erővel hozzáfoghatnak az őszi, vetési munkálatokhoz. Az őszi vetéssel olyan vidéken nem kell számolni, ahol a *buza-legyek* kárt szoktak okozni a vetésben. Jól előkészített és megtrágyázott szántásba október hónap folyamán kell elvetni a búzát. Nagyon vigyázzunk az idén arra, hogy milyen vetőmagot használunk vetésre! Legtöbb helyen rozsdás gabonát csépeltek, ez nem alkalmas vetésre. Igyekezzünk, ha nagy áldozattal is, jó vetőmagot beszerezni, mert csak így biztosíthatjuk jövő évi búzatermésünket. Csak porzolózott vagy más módon párolt magot vessünk!

Kukoricatörés után a kórét vágjuk a föld felületén le. Ha hosszú tuskót hagyunk, abban elszaporodik a kukoricamoly és jövő évi termésünkben kárt okoz. Ha mélyen a föld felületén vágjuk el a kórét, ezzel feleslegessé válik a földben maradt tuskók kiszedése és elvégzése. Ha hosszú tuskót hagyunk volna, azt májusig feltétlenül ki kell szedni és el kell vetetni.

Ha elvégeztük az időszzerű őszi munkákat, fogjunk teljes erővel a szántáshoz. Az őszi mélyszántással nemcsak a téli nedvesség megmaradását biztosítjuk a talajban, de sok állati kártevőt pusztítunk el. Ezenkívül a megszántott földet a tél fagyja elporlasztja és a földben levő növényi tápanyagokat vízben oldhatóvá teszi. Így a növények gyökereik útján könnyen felszívhatják.

*Répa- és krumpli-vermelés*kor a hibás, vagy beteg gyökereket és gumókat válasszuk ki és takarmányoztassuk fel. Most kell megválogatni a jövő esztendőre szülő magrépákat és vetőmagnak való krumplit is.

A rétekről és legelőkről se feledkezzünk meg. Most van a ráérő ideje a gazdának arra, hogy rétéit és legelőit boronával alaposan megjárassa. A rétek és legelők boronálása közben kiirtjuk a mohát és káros gyomokat és erőteljes sarjadzásra indítjuk a hasznos fűféléket. A nyáron át összetömörödött talaj felszínét meglazítjuk és a téli nedvesség könnyen beszívárog a földbe.

Az őszi betakarításokkal tehát a gazda munkája nem ért véget, most kell mindent megtennie a jövő gazdasági év sikerének biztosítására!

Hogyan készítjük házilag a hernyóenyvet? Hernyóenyvet házilag is lehet készíteni. Készítésénél azonban nagy gondossággal kell eljárni, mert a hernyóenyvtől a következő tulajdonságokat követeljük meg: ragadjon jól, ne koményedjék meg, a napsütésben ne olvadjon meg annyira, hogy lefoljék, az eső ne mossa le. Az alábbiakban közlünk néhány kipróbált receptet a hernyóenyv előállítására vonatkozólag. 1. 550 g. gyanta, 400 g. lenolaj, 50 g. sárválasz. Nagyon jó szer, csak

hogy az anyagok drágák. Ez különben légyfogónak is alkalmas. 2. 625 g. repecolaj, 125 g. disznózsír (avas is jó), 155 g. gyanta, 125 g. vastag terpentín. 3. 450 g. fekete szurok, 220 g. vastag terpentín, 330 g. lenolaj. 4. 500 g. fehér szurok, 500 g. repecolaj. 5. 330 g. főzetlen fenyőgyanta (nyers), 330 g. gyanta, 130 g. vazelinolaj, 130 g. disznózsír, 80 g. vastag terpentín. A fenti receptek egy kilogramm hernyóenyvre érvényesek. A lemért anyagokat onyhoztűzőn óvatosan megolvasszjuk s

jól összekeverjük. A szert melegben kell papirosra kenni. A terpentint vagy petroléumot tartalmazó szereknél előbb a gyantát, olajat vagy zsírt olvasztjuk meg. Azután levesszük a tüztől és a tüztől jó távolságban kis részletekben állandó kavarással közben hozzáadjuk a terpentint, mert ez (különösen a göze) nagyon gyúlékony.

Vigyázzunk az ekevasakkal! A gazdák általában nem sokat törődnek azzal, hogy a kovácsok hogyan élesítik az ekevasakat? Pedig a legtöbb kovács

nem jár el helyesen az ekevasak álesítésénél. Ha rendszeren ki is veri az ekevasat, nem edzi meg úgy ahogy kellene és az ekevas lágy marad. Ennek következtében rövid idő alatt az ekevas elveszti életét. Az ilyen vassal rosszul lehet szántani. Úgyeljünk tehát arra, hogy élezés után a kovácsmester edze meg helyesen ekevasainkat. Hogy az ekevas jól van megedzve, azt szemmel elbírálni nem lehet. Erre alkalmas módszer, ha reszelővel megreszeljük az ekevasat. Ha a reszelő a vasat nem fogja, akkor jól van edzve. Érdekes, hogy Németországban állami intézményt létesítettek az ekevasak vizsgálására. A földművesek által beküldött ekevasakat teljesen ingyen megvizsgálják, hogy jól vannak-e edzve?

Jó kukoricatermés lesz!

Buzatermése gyenge volt Romániának. Ezt belföldi viszonylatban némileg pótolni fogja az, hogy a kukoricatermés nagyon jónak ígérkezik. Több, mint 600 ezer vagonra becsülik a folyó évi kukoricatermést.

Tanító urak! A „Minerva” kiadásában még a múlt iskolai évben megjelentek a Kovács Pál-féle modern: *Rajzfüzetek, földrajzfüzetek és rajztanítási vezérfonal.*

A felsorolt munkák teljesen az állami tanterv figyelembe vételével vannak megszerkesztve.

Az egyes osztályok rajzfüzetei az egész évi rajzanyag feldolgozására szakszerű rajzbeli utasításokat, szöveges magyarázatokat adnak.

A földrajzi füzetekben szintén az egész évi tananyag vázlatos rajzokkal, tiszta és világos utbaigazításokkal van ellátva.

A *rajzfüzetek* ára darabonként 8 lej. A *földrajzfüzetek* ára darabonként 12 lej. A *vezérfonal* ára darabonként 16 lej.

A felsorolt munkák az ország bármely könyvkereskedésében beszerezhetők.

Az erdélyi mézpiac helyzete.

A méhészek tulnyomó részben kipergették idei méztermésüket. A méz a pénzhiány miatt csak nehezen és alacsony árakon értékesíthető. A fogyasztók széles rétegei nem ismerik a méz kiváló tápértékét és páratlan gyógyhatását, ezért a belföldön aránylag kevés méz fogy el. A kivétel a mai világpiacon a méz mellett lehetetlen. Legközelebb volna Magyarország, de ott is tultermelés van. Ausztriában különként 55 lej a beviteli vám. Hogy versenyképes legyen az erdélyi kiváló minőségű méz, 20 lej alá kénne szorítani az árakat. Németország elzárta hatá-

rait, úgy, hogy még átmenő forgalomban sem engedi át a mézet, Franciaország pedig csak Marsaillesben fizeti a mézet, ami igen körülményes. A Balkán szomszédos államaiban tultermelés van. Az idei mézárak nagyban 23—28 lej között váltakoznak minőség szerint. A detailárak 28—36 lej között mozognak.

Piaci árak Nagyváradon.

Buza 500, rozs 380, takarmányárpa 250, sörárpa 300, zab 260, kukorica 260, korpá 170 lej mázsánként.

A REMÉNYSÉG DRAGA KINCS és ezt a kincset egy sorsjeggyel olcsón megvásárolhatja. A sorsjegy megvételére használja föl a lapunk utolsó oldalán levő megrendelő jegyet.

Súlyos sére em érte a sütőiparosekat.

A kenyérbélyegtörvény sok bajt okozott már az iparosoknak és fogyasztóknak egyaránt. A most kiadott új végrehajtási utasítás újabb zavarok forrásává fog válni. Különös pontja az új kenyérrendeletnek, hogy életrekelti újból a hadikenyeret. A rendelet ugyanis kimondja, hogy integrális kenyér alatt olyan kenyeret kell érteni, melyet az összes búzából nyerhető lisztfajok felhasználásából sütenek. Ehhez a kenyérhez a búzában levő korpamennyiséget is hozzá kell keverni. Szomorú dolog, hogy Romániában, ebben a kimondottan mezőgazdasági államban, ilyen a közegészségre ártalmas intézkedéseket rendeleti uton foganatosítanak. Különös intézkedése az új kenyérbélyeg rendeletnek, hogy a ke-

nyérbélyeg eladásokról úgy a tőzsdéseknek, mint a pékeknek könyvet kell felfektetniük. A könyvben levő javítások közokirathamisítás jellegűek és a büntetőtörvénykönyv alapján büntetendők. Ez azt jelenti, hogy a legegyszerűbb falusi péknek is pontos könyvvezetést kell folytatnia.

Különösen sérelmes a rendeletnek az az intézkedése, hogy ezután a cukrászoknak és kétszersült készítőknak is kell kenyérbélyeg-váltásot fizetniük. Ezt az összeget visszamenőleg votik ki a cukrászokra és süteménykészítőkre, úgy hogy 1932 április 22-től meg kell fizetniük a kenyérbélyeg váltáságot.

Ezek az intézkedések rendkívül sérelmesek az iparosokra és a fogyasztókra nézve is. Ezért a sütőiparosok és az érdekelt társadalmi szervek együttesen készülnek tiltakozni a sérelmes rendelkezések ellen.

MULTMÚLT

HALDOKLIK AZ ÉLET.

Sűrű ködben vész el a magasság,
Minden most búra ereszkedő.
Mintha nagy temetésre készülne,
Sóhajtoz zúgva a Réztető.

— Érzed-e, hogy haldoklik az élet?
A kinját el tudod-e bírni?
En ilyenkor beteg vagyok nagyon,
Szeretnék úgy csöndesen sírni.

Megsírítani minden, ami szép volt,
Tavaszt, virágot és szerelmet.
És hallani hangot, amely szavamra
Sírással, sóhajjal felelget.

Megsírítani minden, ami szép volt,
Aztán soha se sírni többet,
Hogy a legfájóbb érzés se tudjon
Hozni a szemeimre könnyet.

Dacosan, büszkén úrni mindent,
Elfojtani könnyet és panaszt.
Fájó, néma hallgatásban egyre
Csak várni, várni egy szép tavaszt!

(Bencéd.)

Izsák Domokos.

Az arany hajsza.

— Legenda. —

Réges régen, mikor még Jézus földön járt és tanította az embereket, gyakorta megtörtént, hogy elfáradva leült a gyermekek közé és mesélgetett nekik. Volt ott a gyermekek közt egyszer egy szegény fiucska, akit Jézus meg is simogatott. Ezt a szegény gyermeket, amióta az édesanyja meghalt, nem szerette senki, nem csoda hát, ha ezt a simogatást sohasem tudta elfeledni.

Egyszer beteg lett az árva fiucska és napról-napra sápadtabban, elhagyatva feküdt ott a nyitott fészkerben, nyomoruságos kis fekvőhelyén. A fészker tetején egy fecsképár lakott, ezek voltak a kisfiu legjobb pajtásai. Velük osztotta meg néhány szem rizskását és nekik panaszolta el szenvedéseit. Ez a kis fecsképár tudta legjobban, hogy a szegény kis árva

mennyire várja Jézust, a csodatevőt, aki már anyyi embert meggyógyított.

A szegény beteg fiucska bizakodva kérdezgette:

— Ugy-e, kis fecském, biztosan visszajön még ide, hogy engem is meggyógyítson? Hisz láttam, hogyan szerette a gyermekeket! S az én fejemet egyszer meg is simogatta.

De a napok multak egymásután és Jézus csak nem jött. Az emberek, akik naponta egy-egy marék rizst adtak a beteg gyermeknek, elmesélték, hogy Jézus negyven napra a pusztába ment. Még tanítványait sem vitte magával, hogy teljesen magára hagyatva, egyedül Istennel beszélgessen.

— Szegény Jézus! És hát ki ad neki enni, hogy ott a pusztában éhen ne pusztuljon? — töprengett magában az árva fiucska, mikor ezt meghallotta.

És attól a naptól kezdve az éhező Jézusra gondolva, ő sem eite meg többé azt a néhány szem rizskását, amit az emberektől kapott. Egy nagy szőlőlevelet tépett le a fészker oldaláról s a marék rizst rátéve, így szólt a fecskékhez:

— Nem tudnátok ezt elvinni a pusztába, az én Jézusomnak, hogy éhen ne pusztuljon?

— Szívesen civisszuk, — felelte a fecsképár. S a szőlőlevelet két oldalt megfogva, már fel is repültek vele.

Este lett, amire visszarepültek. Csőrükben ott hozták a szőlőlevelet is és a rizs is benne volt, csak éppen egyetlen szem hiányzott belőle.

— Jézus egy szem rizzsel is jóllakott, — mondták a fecskék — a többit visszaküldte.

— Ha Jézusom egy szem rizzsel is beérte, akkor nekem is elég lesz ennyi, — szólt a beteg fiucska és ő is csak egyetlen szemet evett meg a rizsből, a többit a fecsképárnak adta. De egy-egy szemmel azok is jóllaktak. A többire odahívták fecsketésaikat s a környék verebeit, és mindegyiknek jutott egy-egy szem a maradék rizsből.

Másnap a beteg fiucska ismét egy szőlőlevélre tette néhány szem rizskását és a kedves fecsképárral megint elküldte Jézusnak.

Estére a fecskék egy szem rizs hijjával ismét visszahozták a szőlőlevelet. A fiucska most is csak egy szemet evett meg belőle, a többit megint a fecskék és verebek ették meg, mint az első napra.

S ez így történt napról-napra. Egyetlen szem rizs táplálta Jézust a pusztaban és elég volt ennyi a kisfiúnak még a madaraknak is, akik e negyven napot át csak Jézusra gondoltak és folyton csak róla beszélgettek.

A fiucska azonban napról-napra gyöngébb és betegebb lett és a negyvenedik napon már annyira rosszul volt, hogy mozdulni, sőt beszélni sem tudott. Ára azonban mosolygott, mintha behunyta szemmel is Jézust látta volna, nehéz álmában mintha csak övele beszélgetne.

— Estére meghal szegény, — mondták az emberek és már rizskását sem adtak neki.

A fecsképar egy darabig ott csicsergett a kisfiu körül, mire az hirtelen felnyitotta szemét: Szerette volna megmondani nekik, hogy ma nem tud az éhező Jézusnak semmit sem küldeni, de azért csak menjenek el hozzá és mondják meg neki, hogy várja őt nagyon, jöjjön; siessen, ne hagyja őt meghalni. A fecsképar azonban így, szavak nélkül is megértette a kis beteg üzenetét, s már röptek is a pusztaba, Jézushoz.

Amikor estére visszatértek, a fiucska lehunyt szemmel, mozdulatlanul feküdt és emberek álltak körülötte.

— Meghalt szegényke, pedig hogyan várta Jézust, a csodatevőt! — szóltak szánakozva.

A fecsképar azonban csőrében egy aranyhajszálát tartott kifeszítve, s most villámsebessé szálltak vele a kisfiu mellé.

Hát, amint a hajszál a kis haldokló mellét érintette, az egyszeriben emelkedni és az elcsitult szív dobogni kezdett, a kisfiu mosolyogva nyitotta fel szemét.

A fecsképar csicsergett még valamit neki, majd az aranyhajszálát ismét csőrükbe fogya, felröppentek újra és eltűntek ismét a világban.

A kisfiu pedig felült fekvőhelyén. Sokáig nézett a tovatűnő fecskék és az aranyhajszál után, amely még messziről is világított, akár a legfényesebb, tündöklő napsugár.

Az emberek a csoda láttára mind térdre hulltak körülötte, a kisfiu pedig hálásan rebbegte:

— Jézusom, köszönöm! Aki egyetlen szem rizzsel éltél a pusztaban, ime, egyetlen hajszállal meggyógyítottál engem.

Majd imáját befejezve, felkelt és járt a kisfiu, úgy, minthogy ha soha beteg nem lett volna.

Azt a fecsképart azonban, csőrében az aranyhajszállal, nem látta többet. Vajjon hová tűntek?

Ők lettek Jézus leghivebb szolgálói, hívívó követői. A szenvedőkhöz, akikhez Jézus maga már nem tudott elmenni, mindenhová kedves fecskéit küldte el azzal az egy aranyhajzával. S ahol ők megjelentek, a betegek nem hiába várták Jézust, egyetlen hajszála meggyógyította őket.

B. Czeke Vilma.

Apróságok Adomák

A krumpli, mint tisztítószer.

A krumpli nemesak a legkitünőbb táplálószer, hanem amint az alábbiakból kitűnik, tisztítószernek is nagyon jól felhasználható. Fehérneműből, asztalterítőkből, asztalkendőkből és vékonyabb női ruhákból krumpli segítségével a legmakacsabb foltok is könnyen kivehetők. A következőképpen járunk el: 5 liter vízbe egy kiló átdarált, nyers krumplipépet teszünk. A pépet jól összevegyítjük a vízzel. A barnás, hab-

zó folyadékba minden aggodalom nélkül betesszük a tisztítandó darabot. A lében néhány óráig hagyjuk állni. Ekkor kivesszük, jól átmoszuk és árnyékban megszáritjuk. Ha a folt nem tűnt volna el, az eljárást megismételjük. A krumpli egyébként kitűnően felhasználható piszkos edények, aranytárgyak tisztítására is. Erre a célra azt a levelet használjuk, ami a krumpli főzése után visszamaradt.

KIS SZERENCSE IS
NAGY VAGYONHOZ segíti
azt, aki lapunk megrendelő
jegyével sorsjegyet vásárol.

A fene.

Beballag a falusi ember a járásbíróhoz, hogy panaszt tegyen, mivel, hogy a becsületében megsértették.

— Nohát mondja el a baját, — szól a járásbíró.

— Hát könyörgöm, a szomszédom aratáskor pörölni kezdett velem és azt merte mondani, hogy egyen meg a fene. Tesék ezért megbüntetni.

— Ej, hiszen ez nem becsület-sértés, ezért senkit sem lehet megbüntetni.

— Hát ugy? Ez nem becsület-sértés? Nohát akkor egye meg a fene a tekintetes urat is, — szól nyugodtan és elment.

Tanácsadó

Annak tanácskero levélhez
melékkelendő 20 lej, — orvosi
levelekhez 30 lej.

L. M. Panasolja, hogy tyukjai nagyon vékony héju, sőt gyakran egészen lágy tojásokat tojnak. Kérdezi, hogyan segíthetne ezen a bajon? A bajnak többféle oka lehet. Valószínű, hogy tyukjai takarmányából hiányzik a méz vagy pedig nincs elegendő mennyiségben. Ha ez volna a hiba, ezen könnyű segíteni. Keverjen tyukjai eleségéhez iszapolt krétát, vagy takarmánymeszet. Valószínűnek tartjuk, hogy ezután tyukjai keményhéju tojásokat fognak tojni. Lehetséges azonban, hogy tyukjait helyesen takarmányozza és elegendő mézhez jutnak. Ez esetben más ok miatt vékonyak, vagy lágyak a tojások héjai. Lehetséges, hogy tyukjait igen bőven takarmányozza és el vannak hizva. A kövér tyukok ugyanis gyakran tojnak vékony héju vagy lágy tojásokat, mert tojásvezetékükben is zsír van lerakódva és ezért tökéletlenül választja ki a meszet. Ha ez volna a baj oka, helyes takarmányozással segíthet a bajon. Ha csak szórványosan lép fel tyukjainál ez a jelenség, legbiztosabb, ha kimustrálja a lágy tojást tojó tyukokat. Megtörténik ugyanis, hogy a tultenyésztett némes baromfiak tojásai lágy héjuak. Ezen esék helyes tenyésztéssel lehet segíteni. Mindenesetre tegye gondos vizsgálat tárgyává, hogy önnél melyik eset forog fenn.

J. Zs. Szükségsejly. Abban igaz van, hogy az elvetett őszi barackmagból rendszeren némes őszi barackfa fejlődik. Azt azonban nem lehet állítani, hogy pontosan ugyanaz a fajta lesz a magból, mint amilyen fáról származik. Kétségtelen azonban, hogy ha nem lesz olyan, akkor ahhoz nagyon hasonló fajtájú őszi barackot fog teremni.

M. Z. A küldött „vad növény“, amelyet egy volt orosz fogoly tüdőbaj elleni orvosságnak gyűjt, a *bojtorjános párló* vagy *apró bojtorján*; tudományos neve: *Agrimonia Eupatoria* L. Annak a volt orosz fogolynak állítása, mely szerint ezen növény teájától gyógyult meg a tüdővészből, birhat némi alappal, mert a nép általánosan használja mellbaj, tüdőbaj elleni orvosságnak. Ujabbán érdeklődést keltett ez a növény azért, mert állítólag a híres „Puhlmann-teának“ az egyik alkotó része. A Puhlmann-teát Berlinben készítik és drága pénzen hozzák forgalomba. Még a mi falusi népünk között is akadtak vevői.

Ez a tea mint tüdővész elleni tea ismeretes. A hozzávaló gyógynövényeket mi a kolozsvári gyógynövénytelepen természetleni kezdtük, azért mi is összetadjuk azt állítani. P. B.

D. F. A gyümölcsfakarbolineum előállítására gyártási titok, amit egyik gyár sem hajlandó elárulni. Gyümölcsfakarbolineumot több gyár készít és más-más néven hozza gyártmányát forgalomba, de egyik sem árulja el a gyártás titkát, mert üzleti érdeke ezt így kívánja. A dolog lényege az, hogy a gyümölcsfakarbolineum vízzel hígítható, míg a közönséges karbolineum vízzel nem keverődik. A gyümölcsfakarbolineum előállításáról annyit tudunk, hogy a közönséges karbolineumhoz olyan anyagokat adnak hozzá, amelyeknek hozzákeverése folytán a karbolineum vízzel keverhetővé válik és állandó, tartós keveréket képez. Ilyen szer: a lug, a szóda, a szappan stb. A gyártáshoz felszerelés kellene, azért nem olyan egyszerű a dolog és a házilag előállítást azért nem ajánlanám, mert ha rosszul sikerül a karbolineumkeverék, az a gyümölcsfákra ártalmassá válhatik. P. B.

St. G. Komlód. A beküldött 150 lej beérkezett s előfizetése f. év végéig rendben van. A Porzolt, amint már lapunkban többször közöltük, a kolozsvári Agrotechnica-cégnél Cal. Reg. Ferd. Wesselényi u. 8. szerzheti be legelőnyösebben. Egy kilós csomagnak az ára 100 lej, míg egy 20 dekás csomagé 25 lej. Természetesen ehhez hozzászámítódik a portóköltség is. Egyébként az Agrotechnica-cég levélel felkereste a tekei magyar szövetkezetet s amennyiben ott szükség lesz Porzolta, válaszuk után azonnal elküldik. A feltételeket is közölte a cég a szövetkezettel.

Szerkesztői üzenet

Előző számunkban figyelemztettük hátrálékos előfizetőinket az előfizetési díjak beküldésére. Ezen felszólításunkra már többen tettek eleget fizetési kötelezettségüknek, azonban sajnos, még sokan vannak olyanok, akik hátrálékaikat nem rendezték. Ismételtelen közöljük tehát hátrálékos előfizetőinkkel, hogy tartozásaikat igyekezzenek rövid időn belül kifizetni, mert ha ez nem történik meg, a további lapküldést, bármennyire is sajnáljuk, kénytelenek leszünk megszüntetni.

S. V. Fiátfalva. R. Zs. Marosludas. K. B. Mikola. K. S. Disznajó. V. I. Nagyszében. B. J. Szentgyházásfalva.

N. Á. Simonyifalva. K. M. Székelykocsárd.

Itt felsoroltak az új előfizetőkért, lelkes és önzetlen támogatásukért fogadják mély tiszteletünket, hálánkat és köszönetünket. Bizalommal kérjük és várjuk további eredményes támogatásukat.

F. D. Azokat a gondolatokat, amelyeket beküldött cikkében annak idején fejtegetett, sokszor elmondottuk lapunk hasábjain. Önnek alkalmi is, képessége is van, hogy új gondolatokat vessen föl vagy a régiakat új nézőpontból tárgyalja. Ilyen irányban kérjük közreműködését.

Ö. Sz. V.-né. Értékes gondolatokat mond el, de a forma nem felel meg a komoly tartalomnak.

R. M. Arad. A gyöngyajak latin neve: *Leonurus Cardiaea* L. Egyébként, ha a gyógyszerártásban nem tudná beszerezni, forduljon Dr. Páter Béla ny. igazgató-urhoz Cluj-Kolozsvár. Str. Paris (Pap u.) 14.

R. S. Páncélcseh. A hamis 20 lejesekről csak általánosságban írhatunk, mivel azokat többféleképpen hamisítják. Leginkább a hiányos felirat, vagy elmaszódott alakokról ismerhetjük fel azokat.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: *Érkötvélyséről*: V. S. 150, özv. K. A.-né 320, Sz. K. 75, P. S.-né Temesvár 125 (r. 1932. dec. 31-ig), ifj. F. L. Hosszurneöz 150 (r. 1933. apr. 1-ig), B. A. Gyergyóalfalu 80, V. Gy. A.-né Középlak 150, M. F. és M. L. Sinfalva 150, M. A. Árkos 440, J. J. Csikdánfalva 150, Ifj. Sz. L. 325, K. D. Nagybánya 155, L. Á. Nagyszében 155, M. T. Krasznatebes 155, E. J. Szék 110, F. S. Magyarlapud 150, T. G. Hagymásbodon 150, Cz. M. Szókefalva 150, B. P. Kohóvölgy 150, O. J. Magyarpéska 100, Cz. J. Hegyközsézentimre 150, B. S.-né Lugos 300, D. G. Selymesilovya 110, Sz. J. Bözödujfalva 155, N. M. Óbesenyő 155, L. V. Kálmánd 280, Hitelsz. Szamoskrassó 155, Dr. T. L. Segesvár 300, M. S. Széphegy 150, K. J. Eréndred 155, V. J.-né Erdőd 155, K. B. Mikola 150, K. Gy. Magyarlapud 150, F. J. Segesvár 155, K. J. Szamoskrassó 325, P. J. Kézdivásárhely 195, D. M. M.-6 Kolozs 150, Gy. K. Egri 155, B. L. Krasznamihályfalva 150, M. I. Tasnád 100, L. I. Ottomány 150, T. B. Olthévíz 155, Ny. J. Pusztakeresztur 143, V. J. Végvár 155 Lej.

A szerkesztésért felel:
GYALLAY DOMOKOS

Rendelje meg a

PÁSZTORTŰZ

szépirodalmi és művészeti képes folyóiratot.

Előfizetési díj:

Egész évre... 500 L. Félévre..... 260 L.

Negyed évre 140 L.

Kiadóhivatal: Cluj-Kolozsvár,
Strada Baron L. Pop (volt Brassai-u.) 5 szám
Kérjen mutatványszdmot!

Apróhirdetésesek

Apróhirdetések tarifája: Minden szó 5, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb hirdetés 60 lej. Alást keresők részére 20 szóig 50 lej. Előfizetőknek minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Az apróhirdetési díj előre beküldendő.

Bánkuti rezsdamentes buzavetőmag kapható 100 kilónként 750 leiért. Szász István gazdaságában vevő zsákjában ab Nagysármás vasuti állomás. Cim: *Novoiu-Novoly, posta Sarmas-Nagysármás, jud. Cluj-Kolozsmegye.*

Keresek megvételre 2 darab idei (tavaszi) jól fejlett fajgaranciás „Vörös Izlandi“ kakast. Ajánlatokat *Vullán Dániel Ocna-Sibiului-Vizakna* címre kérem.

100 holdas birtok holt felszereléssel, szép belsősséggel azonnal bérbé vagy kezelésre kiadó. *Özv. Körössy Józsefné Petrila-Murás-Péterlaka (u. p. Gernesig) jud. Murás.*

Sok pénzt kereshet befektetés nélkül! ha megveszi

CSERJÉSSY:**A szegény ember gazdasága**

cimű, a vadontermő gyógynövények gyűjtéséről szóló könyvet. 35 Leu beküldésére portómentesen küldi a

MINERVA

Cluj-Kolozsvár, Str. Reg. Maria 1 sz.
(v. Deák Ferenc-utca.)

OLCSÓBB LETT a PORZOL!

**Csak a porzolózott
vetőmag ad dúsz, tiszta
termést.**

Kapható a Chinoin növényvédelmi szerek lerakatánál. — Ha nem található, forduljunk a következő cégekhez:

Agrotechnica Cluj-Kolozsvár, Cal. Reg. Ferd. 8. — Mezőgazdák R. T. Salu-Mare—Szatmár, Strada Regina Maria 17. — Kerner Ede R. T. Timişoara-Temesvár, Str. Braţianu 12. — Krafft és Herberth, Braşov-Brassó, Buzasor.

Itt levágandó és beküldendő.

Megrendelő lap.

A „MAGYAR NÉP“ kiadóhivatalának

Cluj-Kolozsvár

Str. Baron L. Pop (Brassai-u.) 5.

Ezennel megrendelek Önöknél..... drb.

nyolcad (125 lei.)
negyed (250 lei.)
fél (500 lei.)
egész (1000 lei.)

osztálysorsjegyet utánvétellel. (A nem kívánt sorsjegy förlendő.)

Főelárusító:

Tisztelettel:

Kereskedelmi Hitelintézet
R.-T. Cluj—Kolozsvár.

olvasható aláírás.

pontos lek hely.